

KERNEL MODULE PROGRAMMING

OPERATING SYSTEM

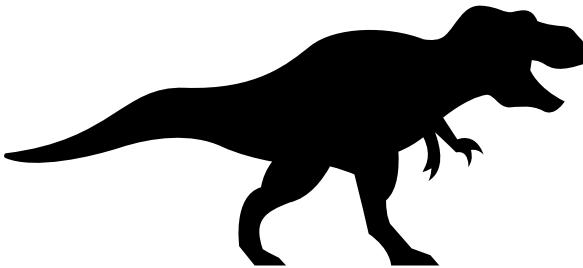
COLLABORATORS NAME & ID :
MARYAM ALIKARAMI 9731045
MAHAN AHMADVAND 9731071

KERNEL MODULE PROGRAMMING

OPERATING SYSTEM

COLLABORATORS NAME & ID :
MARYAM ALIKARAMI 9731045
MAHAN AHMADVAND 9731071

OPERATING SYSTEM LABORATORY

KERNEL MODULE PROGRAMMING

INSTRUCTOR :

ARMAN GHEISARI

COLLABORATORS :

MARYAM ALIKARAMI

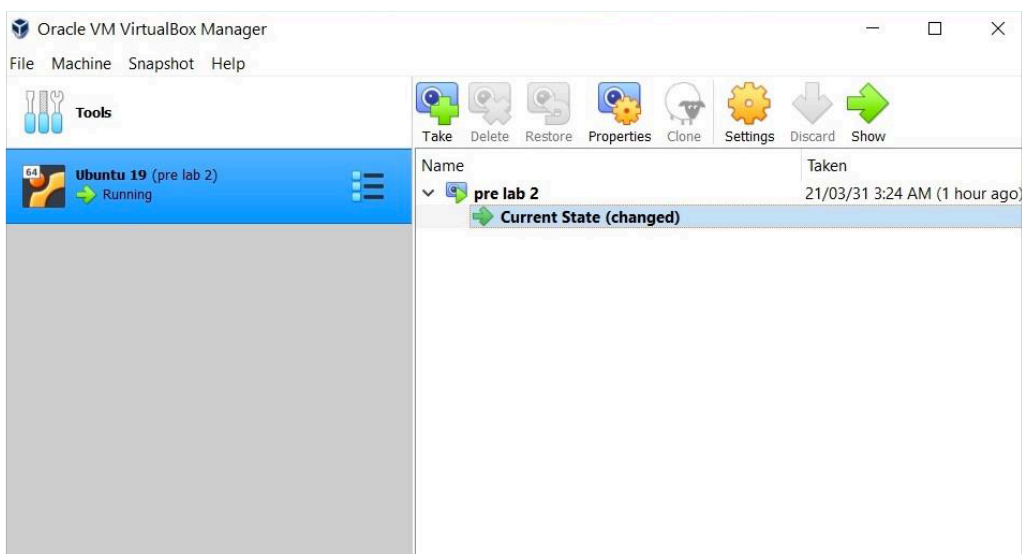
MAHAN AHMADVAND

QUESTION 1

در این بخش از آزمایش قصد داریم تا یک ماژول هسته را بارگذاری و حذف کنیم و با بررسی بافر سابقه‌ی هسته مطمئن شویم که این فرآیند را به درستی طی کرده ایم.

در ابتدا بهتر است اشاره کنیم که ماژول‌های هسته چه هستند. Kernel Modules یا ماژول‌های هسته عبارتند از تکه‌های کدهایی که در هنگام run-time می‌توانند در کرنل بارگذاری یا از آن حذف شوند و برای اجرای آن‌ها نیازی نیست که سیستم مجدداً راه‌اندازی شود.

حال به انجام این بخش از آزمایش می‌پردازیم. از آنجایی که ماژول‌های هسته به صورت مستقیم با کرنل در ارتباط هستند و هرگونه خطا و اشکال در آن‌ها می‌تواند باعث بروز اشکال در کل سیستم گردد، قبل از شروع کار از وضعیت فعلی ماشین مجازی خود snapshot می‌گیریم تا در صورت نیاز بتوانیم به شرایطی که قبل از شروع آزمایش داشتیم بازگردیم.

در مرحله ی بعدی برای اطمینان از اینکه هدرهای موردنیاز ما نصب شده و آپدیت هستند، مراحل زیر را طی می کنیم :

ابتدا دستور `sudo sed -i -re 's/([a-z]{2}\.)? archive.ubuntu.com|security.ubuntu.com/old-releases.ubuntu.com/g' /etc/apt/sources.list` و سپس `sudo apt-get update` و `sudo apt-get install linux-headers-$(uname -r)` را در ترمینال وارد می کنیم.

```
oslab@OSLab-VirtualBox: /
oslab@OSLab-VirtualBox:/$ sudo sed -i -re 's/([a-z]{2}\.)?archive.ubuntu.com|security.ubuntu.com/old-releases.ubuntu.com/g' /etc/apt/sources.list
oslab@OSLab-VirtualBox:/$ sudo apt-get update
Hit:1 http://old-releases.ubuntu.com/ubuntu disco InRelease
Hit:2 http://old-releases.ubuntu.com/ubuntu disco-updates InRelease
Hit:3 https://download.sublimetext.com apt/stable/ InRelease
Hit:4 http://old-releases.ubuntu.com/ubuntu disco-backports InRelease
Hit:5 http://old-releases.ubuntu.com/ubuntu disco-security InRelease
Reading package lists... Done
oslab@OSLab-VirtualBox:/$ sudo apt-get install linux-headers-$(uname -r)
Reading package lists... Done
Building dependency tree
Reading state information... Done
linux-headers-5.0.0-13-generic is already the newest version (5.0.0-13.14).
0 upgraded, 0 newly installed, 0 to remove and 326 not upgraded.
oslab@OSLab-VirtualBox:/$
```

دستور `sed` یا `stream editor` دستوری است که این قابلیت را به کاربر می دهد تا بدون بازکردن یک فایل در ادیتور و فقط با اجرای این دستور، فایل را ادیت کند و فرآیندهایی همچون `search` و `find`، `replacement`، `deletion`، `insert` را به روی آن فایل اجرا کند.

از دستور `apt-get` برای مدیریت پکیج ها به واسطه ی کار با بخش `APT(Advanced Packaging Tool)` در لینوکس، استفاده می شود.

از این دستور برای حذف، نصب و به روزرسانی پکیج ها و نرم افزارها استفاده می شود.

بعد از اینکه مطمئن شدیم هدرهای موردنظر ما نصب هستند، ادیتور `sublime-text` را با استفاده از دستور `sudo snap install sublime-text` نصب می کنیم تا بتوانیم ادیت فایل های خود را در محیطی کارآمدتر انجام دهیم.

```
oslab@OSLab-VirtualBox: ~  
oslab@OSLab-VirtualBox:~$ sudo snap install sublime-text  
error: This revision of snap "sublime-text" was published using classic  
confinement and thus may perform arbitrary system changes outside of the  
security sandbox that snaps are usually confined to, which may put your  
system at risk.  
  
If you understand and want to proceed repeat the command including  
--classic.  
oslab@OSLab-VirtualBox:~$ sudo snap install --classic sublime-text  
Download snap "sublime-text" (97) from channel "stable"      3% 305kB/s 3m10s
```

snapp یک سیستم مدیریت پکیج در لینوکس است که به واسطه ی آن می توان به راحتی بسیاری از برنامه هایی را که در این سیستم پکیج شده اند را دانلود و نصب کرد. این سیستم از Ubuntu 16.04 LTS به بعد روی تمام ورژن های اوبونتو نصب است و تمام برنامه هایی که با استفاده از snapp نصب شوند به صورت اتوماتیک آپدیت خواهند شد.

پس از نصب، sublime-text را باز می کنیم تا کد مربوط به ماژول خود را در آن وارد و ادیت کنیم. (از آنجایی که کد این ماژول را آماده داریم آن را کپی می کنیم و در فرمت یک فایل c. ذخیره می کنیم).

دستور PRINTK معادل دستور PRINTF است با این تفاوت

که پیام خود را در بافر سابقه هسته چاپ می‌کند.

```
File Edit Selection Find View Goto Tools Project Preferences Help
simplemod.c
1  #include <linux/init.h>
2  #include <linux/kernel.h>
3  #include <linux/module.h>
4
5
6
7  /* this function is called when the module is loaded*/
8  int simple_init(void)
9  {
10     printk(KERN_INFO "Loading Module\n");
11     return 0;
12 }
13
14
15
16
17 /* this function is called when the module is removed*/
18 void simple_exit(void)
19 {
20     printk(KERN_CRIT "Removing Module\n");
21 }
22
23
24
25 /* Macros for registering module entry and exit points.
26 */
27 module_init(simple_init);
28 module_exit(simple_exit);
```

این دو ماکرو محل ورود و خروج به ماژول SIMPLEMOD را ثبت میکنند و در محل ورود و خروج، توابع SIMPLE_INIT و SIMPLE_EXIT را فراخوانی می‌کنند.

```
31
32 MODULE_LICENSE("GPL");
33 MODULE_DESCRIPTION("simple module");
34 MODULE_AUTHOR("SGG");
```

این ماکروها نیز حاوی اطلاعات و مشخصات مربوط به ماژول می‌باشند

Line 34, Column 22; Saved

این عبارت، نشان‌دهنده‌ی حالت و اهمیت پیام چاپ شده است. طبق جدول اولویت‌ها kern_info نشان دهنده‌ی یک پیام عادی است اما kern_crit یک پیام critical است که اولویت بالاتری دارد و در صورت مشاهده باید فوراً به آن رسیدگی شود. در اینجا این عبارت را تغییر دادیم تا ماژول ما چند حالت متفاوت را در بگیرد. به همین دلیل است که پیام removing module به رنگ قرمز چاپ خواهد شد.

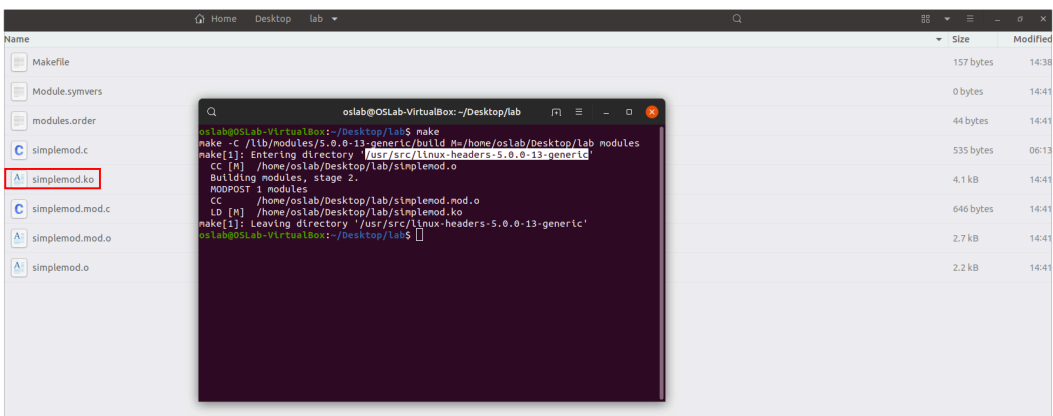
فایل بدون پسوند دیگری شامل قوانین مربوط به کامپایل `simplemod.c` را در همین دایرکتوری ایجاد می کنیم و نام آن را `Makefile` می گذاریم. (به همین دلیل تغییر دادن نام ماژول نیاز است تا در کد آماده ای که برای `makefile` در اختیار داریم نیز تغییر ایجاد کنیم)

هرگاه که می خواهیم از دستور `make` استفاده کنیم به یک `makefile` نیز نیاز است که ارتباط فایل‌های درون برنامه ی ما را توضیح می دهد.

حالا در همین دایرکتوری فعلی (`Desktop/lab`) که فایل های ما درون آن قرار دارند، ترمینال را باز می کنیم و دستور `make` را وارد می کنیم. از این دستور برای کامپایل کردن ماژول ها و پروژه های بزرگ استفاده می شود. پس از کامپایل، فایل `simplemod.ko` در همین دایرکتوری ایجاد می شود. پسوند `.ko` برای ماژول های هسته در نظر گرفته می شود.

در همین مرحله، آدرس `entering directory` را در جایی سیو می کنیم چون برای مراحل بعدی به آن نیاز داریم.

حالا که ماژول هسته ی ما ساخته شده، می توانیم آن را به کرنل اضافه و از آن حذف کنیم. برای اینکه به این فرآیند نظارت داشته باشیم، تب جدیدی در ترمینال باز می کنیم و دستور `tail -f/var/log/syslog` را وارد می کنیم تا لاگ های سیستم را زیر نظر بگیریم و ببینیم که آیا خروجی دلخواه خود را می گیریم یا خیر (برای همین منظور می توان از دستور `dmseg` استفاده کرد که محتویات بافر سابقه هسته را چاپ می کند) طبق کد `simplemod.c`، انتظار داریم که با لود کردن ماژول پیام `Loading Module` و با حذف آن پیام `Removing Module` چاپ شوند.

حالا با استفاده از دستور `sudo insmod simple mod.ko` این ماژول را در کرنل لود می کنیم.

```

oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$ make
make -C /lib/modules/5.0.0-13-generic/build M=/home/oslab/Desktop/lab modules
make[1]: Entering directory '/usr/src/linux-headers-5.0.0-13-generic'
  CC [M] /home/oslab/Desktop/lab/simplemod.o
  Building modules, stage 2.
  MODPOST 1 modules
  CC /home/oslab/Desktop/lab/simplemod.mod.o
  LD [M] /home/oslab/Desktop/lab/simplemod.ko
make[1]: Leaving directory '/usr/src/linux-headers-5.0.0-13-generic'
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$ sudo insmod simplemod.ko
[sudo] password for oslab:
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$ █

```

حالا اگر به تب دوم که دستور tail را در آن اجرا کرده بودیم نگاه کنیم، می بینیم که عبارت "loading module" طبق انتظار ما چاپ شده است.

```

oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab x oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab x ▾
Mar 31 15:18:01 OSLab-VirtualBox dbus-daemon[665]: [system] Activating via systemd: service name='org.freedesktop.hostname1' unit='dbus-org.freedesktop.hostname1.service' requested by ':1.868' (uid=1000 pid=29288 comm="rhythmbox" label="unconfined")
Mar 31 15:18:01 OSLab-VirtualBox systemd[1]: Starting Hostname Service...
Mar 31 15:18:02 OSLab-VirtualBox dbus-daemon[665]: [system] Successfully activated service 'org.freedesktop.hostname1'
Mar 31 15:18:02 OSLab-VirtualBox systemd[1]: Started Hostname Service.
Mar 31 15:18:05 OSLab-VirtualBox rhythmbox[29288]: Can't set a parent on widget which has a parent
Mar 31 15:18:32 OSLab-VirtualBox systemd[1]: systemd-hostnamed.service: Succeeded.
Mar 31 15:21:30 OSLab-VirtualBox kernel: [49460.876060] Loading Module
Mar 31 15:21:48 OSLab-VirtualBox dbus-daemon[1630]: [session uid=1000 pid=1630] Activating via systemd: service name='org.freedesktop.Tracker1.Miner.Extract' unit='tracker-extract.service' requested by ':1.53' (uid=1000 pid=2074 comm="/usr/lib/tracker/tracker-miner-fs" label="unconfined")
Mar 31 15:21:48 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: Starting Tracker metadata extractor...
Mar 31 15:21:49 OSLab-VirtualBox dbus-daemon[1630]: [session uid=1000 pid=1630] Successfully activated service 'org.freedesktop.Tracker1.Miner.Extract'
Mar 31 15:21:49 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: Started Tracker metadata extractor.
█

```

در این حالت اگر دستور `sudo lsmod` را وارد کنیم که ماژول های فعلی هسته را لیست می کند، می توانیم ماژول خود را میان آن ها ببینیم.

```
oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab x oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab x
make[1]: Entering directory '/usr/src/linux-headers-5.0.0-13-generic'
CC [M] /home/oslab/Desktop/lab/simplemod.o
Building modules, stage 2.
MODPOST 1 modules
CC /home/oslab/Desktop/lab/simplemod.mod.o
LD [M] /home/oslab/Desktop/lab/simplemod.ko
make[1]: Leaving directory '/usr/src/linux-headers-5.0.0-13-generic'
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$ sudo insmod simplemod.ko
[sudo] password for oslab:
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$ sudo lsmod
Module                Size  Used by
simplemod               16384  0
nls_utf8               16384  1
isofs                  49152  1
vboxsf                 81920  1
vboxvideo              36864  0
snd_intel8x0           45056  2
crct10dif_pclmul       16384  1
crc32_pclmul           16384  0
snd_ac97_codec         135168  1 snd_intel8x0
ghash_clmulni_intel    16384  0
ac97_bus               16384  1 snd_ac97_codec
aesni_intel            372736  0
snd_pcm                102400  2 snd_intel8x0,snd_ac97_codec
```

با دستور `sudo lsmod | grep [module name]` می توانیم به دنبال یک ماژول خاص که در حال حاضر در هسته لود شده است بگردیم، اگر این دستور را برای `simplemod` اجرا کنیم، آن را می یابیم.

```
autofs4                45056  2
hid_generic             16384  0
usbhid                  53248  0
hid                     126976  2 usbhid,hid_generic
psmouse                 151552  0
ahci                     40960  3
libahci                 32768  1 ahci
i2c_piix4               28672  0
e1000                   139264  0
pata_acpi               16384  0
video                   45056  0
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$ sudo lsmod | grep simplemod
simplemod                16384  0
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$
```

در این مرحله قصد داریم ماژولی که بارگذاری کردیم را از کرنل حذف کنیم. برای این کار از دستور `sudo rmmmod [module name]` استفاده می کنیم.

```
data_acpi          16384  0
video              45056  0
oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab$ sudo lsmod | grep simplemod
simplemod           16384  0
oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab$ sudo rmmmod simplemod
oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab$
```

پس از اجرای این دستور در تب دوم می بینیم که عبارت removing module چاپ شده است.

```
oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab x  oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/lab x
it='tracker-extract.service' requested by ':1.53' (uid=1000 pid=2074 comm="/usr/
lib/tracker/tracker-miner-fs " label="unconfined")
Mar 31 15:23:06 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: Starting Tracker metadata extrac
tor...
Mar 31 15:23:06 OSLab-VirtualBox dbus-daemon[1630]: [session uid=1000 pid=1630]
Successfully activated service 'org.freedesktop.Tracker1.Miner.Extract'
Mar 31 15:23:06 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: Started Tracker metadata extrac
tor.
Mar 31 15:23:16 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: tracker-extract.service: Succeed
ed.
Mar 31 15:23:22 OSLab-VirtualBox kernel: [49572.998118] Removing Module
Mar 31 15:23:25 OSLab-VirtualBox dbus-daemon[1630]: [session uid=1000 pid=1630]
Activating via systemd: service name='org.freedesktop.Tracker1.Miner.Extract' un
it='tracker-extract.service' requested by ':1.53' (uid=1000 pid=2074 comm="/usr/
lib/tracker/tracker-miner-fs " label="unconfined")
Mar 31 15:23:25 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: Starting Tracker metadata extrac
tor...
Mar 31 15:23:25 OSLab-VirtualBox dbus-daemon[1630]: [session uid=1000 pid=1630]
Successfully activated service 'org.freedesktop.Tracker1.Miner.Extract'
Mar 31 15:23:25 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: Started Tracker metadata extrac
tor.
Mar 31 15:23:35 OSLab-VirtualBox systemd[1601]: tracker-extract.service: Succeed
ed.
```

بعد از حذف کردن simplemod اگر از ماژول های هسته لیست بگیریم یا مجدداً به دنبال simplemod بگردیم، آن را نخواهیم یافت.

```

glue_helper          16384  1 aesni_intel
snd_seq              69632  2 snd_seq_midi,snd_seq_midi_event
drm_kms_helper      180224  2 vmwgfx,vboxvideo
snd_seq_device       16384  3 snd_seq,snd_seq_midi,snd_rawmidi
drm                 475136  6 vmwgfx,drm_kms_helper,vboxvideo,ttm
snd_timer            36864  3 snd_seq,snd_pcm
intel_rapl_perf      16384  0
snd                  81920  13 snd_seq,snd_seq_device,snd_intel8x0,snd_timer,s
nd_ac97_codec,snd_pcm,snd_rawmidi
fb_sys_fops          16384  1 drm_kms_helper
syscopyarea          16384  1 drm_kms_helper
sysfillrect          16384  1 drm_kms_helper
soundcore            16384  1 snd
input_leds           16384  0
sysimgblt            16384  1 drm_kms_helper
serio_raw            20480  0
vboxguest            339968  6 vboxsf
mac_hid              16384  0
sch_fq_codel         20480  2
parport_pc           40960  0
ppdev                24576  0
lp                   20480  0
parport              53248  3 parport_pc,lp,ppdev
ip_tables            28672  0
x_tables             40960  1 ip_tables
autofs4              45056  2
hid_generic          16384  0
usbhid               53248  0
hid                  126976  2 usbhid,hid_generic
psmouse              151552  0
ahci                  40960  3
libahci              32768  1 ahci
i2c_piix4            28672  0
e1000                139264  0
ata_acpi             16384  0
video                45056  0
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$ sudo lsmod | grep simplemod
oslab@OSLab-VirtualBox:~/Desktop/lab$

```

همانطور که گفتیم با دستور `dmesg` نیز می توانیم پیام های بافر سابقه ی هسته را رویت کنیم. دلیل قرمز بودن عبارت `remove` را در بخش توضیحات کد شرح دادیم.

```
oslab@OSLab-VirtualBo... x  oslab@OSLab-VirtualBo... x  oslab@OSLab-VirtualBo... x
6485.139969] usb 1-1: new full-speed USB device number 4 using xhci_hcd
6485.298999] usb 1-1: New USB device found, idVendor=80ee, idProduct=0021, bcd
Device= 1.00
6485.299001] usb 1-1: New USB device strings: Mfr=1, Product=3, SerialNumber=0
6485.299002] usb 1-1: Product: USB Tablet
6485.299003] usb 1-1: Manufacturer: VirtualBox
6485.300727] input: VirtualBox USB Tablet as /devices/pci0000:00/0000:00:0c.0/
usb1/1-1/1-1:1.0/0003:80EE:0021.0003/input/input9
6485.362221] hid-generic 0003:80EE:0021.0003: input,hidraw0: USB HID v1.10 Mou
se [VirtualBox USB Tablet] on usb-0000:00:0c.0-1/input0
15782.279123] audit: type=1400 audit(1617154211.894:45): apparmor="STATUS" oper
ation="profile_load" profile="unconfined" name="snap.sublime-text.subl" pid=2651
7 comm="apparmor_parser"
15782.280039] audit: type=1400 audit(1617154211.894:46): apparmor="STATUS" oper
ation="profile_load" profile="unconfined" name="snap-update-ns.sublime-text" pid
=26516 comm="apparmor_parser"
46865.684277] gedit[24661]: segfault at 0 ip 00007f052d4f566a sp 00007ffda4d32e
0 error 4 in libgedit-3.14.so[7f052d4d3000+49000]
46865.684298] Code: 55 49 89 c1 48 8d 35 45 e5 02 00 48 89 c3 4c 8d 05 f3 e5 02
00 31 c0 bf 00 04 00 00 e8 bf 38 fe ff 48 8b 05 d0 d9 0a 00 5a 59 <8b> 30 85 f6
0f 84 dc 00 00 00 48 8b 78 08 48 89 de e8 d0 0a fe ff
49460.876060] Loading Module
49572.998118] Removing Module
oslab@OSLab-VirtualBox: ~/Desktop/labs$
```

QUESTION 2

THE END